

הפרים הטובים ביותר בעולם

נסיון לשלב את דירוג הפרים של ארה"ב ושל ישראל
משה הימן, "און"

במשך 19 שנה מפרסם העתון האמריקאי Hoard's Dairyman כל חצי שנה, אחרי הוצאת מבחני הפרים על ידי משרד החקלאות האמריקאי, רשימה של דירוג הפרים לפי ערך דולרי. הערך הדולרי מבטא את הערך הכספי של החלב והשומן, דומה לחמ"מ במבחני הפרים במשך 1 ק"ג שומן שקול ל-14 ק"ג חלב של 3.5% שומן. ערכים אלה משתנים במשך הזמן כשתוצאות המבחן ומחירי החלב והשומן משתנים. לכן החשיבות לבחירת הפר היא בדירוג שלו בתוך הרשימה. חשוב לדעת שאין המבחנים של משרד

דירוג הפרים של ארה"ב וישראל, לפי ערך דולרי על בסיס 1982
(נכללו פרים עם 68% הישגות (R) ויותר)

הפר	האגודה	הישגות	חלב %	שומן א.ה.	ערך \$ %
שואג	"און" ישראל	90	+909	-0.09	+249
רוטייט (מת)	סלקט ארה"ב	99	+752	+0.06	+243
גיוס	"השרות" ישראל	99	+873	-0.11	+230
טרוי	איסטון ארה"ב	99	+740	-0.03	+209
לבלר	"און" ישראל	90	+730	-0.06	+209
לייזר	"און" ישראל	91	+726	-0.10	+194
סקוט	איסטון ארה"ב	81	+644	+0.01	+194
בל	סלקט ארה"ב	99	+673	-0.02	+194
שץ	"און" ישראל	89	+706	-0.10	+187
גולד	א.ב.ס. ארה"ב	68	+607	-0.06	+185
פרחח	"און" ישראל	99	+608	-0.04	+183
גבי	"און" ישראל	90	+681	-0.10	+179
בוזה (מת)	סלקט ארה"ב	99	+804	-0.19	+177
אנשונטמוט	סלקט ארה"ב	96	+643	-0.08	+174
רשם	"און" ישראל	88	+710	-0.14	+173
ברלין	פדרט ארה"ב	81	+777	-0.19	+172
ול	21 סנט ארה"ב	81	+633	-0.05	+171
אנהנצר	קויבק קנדה	88	+434	+0.14	+170
בטשלר	איסטון ארה"ב	81	+481	+0.08	+168
מרק	סלקט ארה"ב	81	+524	+0.04	+167
אדיר	"און" ישראל	87	+618	-0.09	+166
טיל (מת)	"און" ישראל	98	+665	-0.08	+166
בובה	טריסטט ארה"ב	68	+541	+0.01	+163
פושט	"השרות" ישראל	81	+626	-0.11	+162
נדבוי	ס.פ. ארה"ב	78	+458	+0.09	+162
ספיריט	ס.פ. ארה"ב	99	+470	+0.06	+157
טרדישן	קרניישן ארה"ב	99	+799	-0.17	+156
קורונה	קרניישן ארה"ב	99	+618	-0.09	+156
ביר	טריסטט ארה"ב	84	+316	+0.21	+155
אומר	"און" ישראל	91	+504	-0.03	+154

בין 30 הפרים הראשונים ברשימה נמצאים 12 ישראליים. מתוך 18 האמריקאיים שברשימה זו, מארבעה ייבאנו זרמה עבור "עתודות" והם: בל, בטשלה, נדבוי וספיריט, אותם בחרנו היות ובמבחניהם הם חיוביים באחוז השומן ובמבנה העטין.

אנו גם מנסים לגוון את קווי הדם של הבקר בארץ, כדי להימנע מיתר קרבת דם, אשר מקטינה את התנובה ואת גובה הבהמה, למרות שהפרים הישראליים הם עולים במבחן הייצור על הפרים האמריקאיים שניתן להשיג זרמתם.

החקלאות ורשימה זו לוקחים בחשבון את ההישגות (R) ומופיעים שם פרים כנבחרים אפילו על יסוד 10 בנות בלבד, או הישגות של 25%. בישראל, פר לא מוחזר לשימוש עד שמבחנו לא יהיה מושגת על 70 בנות לפחות, או הישגות של 80%. בהזמינו זרמה עבור "עתודות" מארה"ב, העמדנו 70% כמינימום להישגות. על פחות מזה אין אנו לוקחים "ריזיקו" (סיכון, בשפת עבר - מ.מ.).

מבחני הפרים החדשים שלנו מאפשרים להשוות בין הפרים שלנו ואלה של ארה"ב. על יסוד 106 פרים נבחרים בארץ ו-600 פרים בארה"ב, שהם כולם בנים של 22 פרים מהם ייבאנו זרמה ל"עתודות" משנת 1970 ואילך - מצאנו את הבסיס המשותף של שנת 1982 וחישבנו את הערך הדולרי בדיוק לפי הניסוחים שלהם.

בטבלה שילבתי את הפרים שלנו ברשימה האחרונה המדרגת את הפרים בארה"ב לפי מבחנם בערך דולרי, כפי שהופיעה ב-Hoard's Dairyman. מתוך הרשימה האמריקאית הוצאתי את כל הפרים, אשר מבחניהם מושגתים על מעט בנות, ז"א שיש להם פחות מ-68% הישגות; כלומר, שיש ודאות נמוכה שהמבחן יישאר ברמתו הנוכחית גם בעתיד.

הישגות או Repeatability (R) מראה על דייקנות הנתונים החזויים. היא מבוססת על מספר הבנות במבחן, על מספר העדרים בהם יש בנות ומספר העידניות, וכמו כן על מספר התחלובות לבת בסיכום. אחרי הסינון לפי הישגות של הרשימה נשארים רק 22 מתוך 40 הפרים המדורגים במקומות 1-40. פרט לשם הפר, בטבלה נתתי את שם האגודה והארץ להם הוא שייך, את אחוז ההישגות, אומדני ההורשה בחלב, אחוז השומן והערך הדולרי (חמ"מ). נמצא, שבין 10 המקומות הראשונים של הפרים הנבחרים משתי הארצות, ארה"ב וישראל - ישנם 5 פרים אמריקאיים ו-5 ישראליים. שני הפרים החיים בעלי המבחן הגבוה ביותר בעולם הם "שואג" ו"גיוס". בין 15 הפרים המדורגים במקומות 1-15 נמצאים 8 ישראליים, 7 של "און" ו-1 של "השרות".

ברודימט פתיון

כופתיות להדברת מכרסמים

גרגימט פתיון גרגירי להדברת מכרסמים

מכילים 0.005% ברודיפאקום BRODIFACOUM תוצרת ICI

הדברה במנה מזערית בהאכלה חד-פעמית

הדברה במנות האכלה בנות 20-30 ג' (אריזות מוכנות)

- * יעילות בהדברה
- * חסכון בפתייון
- * חסכון בעבודה
- * חסכון כספי
- * נוחות בהדברה
- * בטיחות
- * לבעלי-חיים אחרים.

המשווקים בישראל: טבעון-כים בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 59, ת.ד. 33428
טל. 04-521866, בערב 04-931075.